

Autorité de protection des données
Gegevensbeschermingsautoriteit

Advies nr. 71/2024 van 26 juli 2024

Betreft: adviesaanvraag met betrekking tot een ontwerp van koninklijk besluit houdende uitvoering van artikel 730, § 2, van het Gerechtelijk Wetboek (CO-A-2024-203)

Trefwoorden: bekendmaking - digitale kloof - downloadbare lijsten

Vertaling

Inleiding

Het ontwerp beoogt de nadere regels vast te stellen voor de bekendmaking op de website van de hoven en rechtbanken, van de kennisgeving aan de partijen die betrokken zijn bij zaken waarvoor gedurende vierentwintig maanden geen zitting werd vastgesteld, dat hun zaak, in afwezigheid van een aanvraag tot handhaving, ambtshalve van de algemene rol zal worden weggelaten.

Aangezien het om een kleine inmenging gaat en alleen de identificatiegegevens van de advocaten zullen worden bekendgemaakt, wijst de Autoriteit er enkel op dat het belangrijk is om de noodzaak en evenredigheid van de beoogde maatregelen te rechtvaardigen in het verslag aan de Koning.

De Autorisatie- en Adviesdienst van de Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna de "Autoriteit"), aanwezig: de dames Cédrine Morlière en Nathalie Raghenon en de heren Yves-Alexandre de Montjoye en Bart Preneel;

Gelet op de wet van 3 december 2017 tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit, met name de artikelen 23 en 26 (hierna "WOG");

Gelet op artikel 43 van het Reglement van interne orde volgens hetwelk de beslissingen van de Autorisatie- en adviesdienst bij meerderheid van stemmen worden aangenomen;

Gelet op Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens (algemeen verordening betreffende de bescherming van persoonsgegevens) (hierna "AVG");

Voor normatieve teksten die uitgaan van de federale overheid, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie zijn de adviezen in principe zowel in het Nederlands als in het Frans beschikbaar op de website van de Autoriteit. De 'Originele versie' is de versie die collegiaal gevalideerd werd. De vertaaldienst van de Autoriteit stelt op basis hiervan de 'Vertaling' op.

persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (hierna "AVG");

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "WVG");

Gelet op de adviesaanvraag van de heer Paul Van Tigchelt, vice-eersteminister en minister van Justitie en Noordzee, (hierna "de aanvrager"), ontvangen op 6 juni 2024;

Gelet op de bijkomende informatie ontvangen op 17 juli 2024;

Brengt op 26 juli 2024 het volgende advies uit:

I. ONDERWERP EN CONTEXT VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De aanvrager heeft het advies van de Autoriteit gevraagd over een ontwerp van koninklijk besluit houdende uitvoering van artikel 730, § 2, a), van het Gerechtelijk Wetboek (hierna "het ontwerp").
2. Wat de gegevensbescherming betreft, machtigt artikel 730, § 2, a), ingevoegd bij artikel 30 van de wet van 27 maart 2024 houdende bepalingen inzake digitalisering van justitie en diverse bepalingen Ibis¹, de Koning om de nadere regels te bepalen van de bekendmaking van de kennisgeving (aan de partijen die betrokken zijn bij zaken waarvoor gedurende vierentwintig maanden geen zitting werd vastgesteld, en in afwezigheid van een aanvraag tot handhaving) dat hun zaak van ambtswege zal worden weggelaten van de algemene rol².
3. Zoals blijkt uit de toelichting bij artikel 26 van het wetsontwerp dat artikel 730, § 2, van het Gerechtelijk Wetboek de laatste keer wijzigde, was de elektronische kennisgeving aanvankelijk voorzien bij de goedkeuring van de wet van 31 juli 2020. Het was echter de bedoeling dat deze elektronische

---

¹ BS 29.03.2024; waarover de Autoriteit advies nr. 145/2023 van 29 september 2023 heeft uitgebracht, Parl. St. Kamer, 55-3728/001, pp. 587 e.v. (<https://www.lachambre.be/FLWB/PDF/55/3728/55K3728001.pdf>), maar zonder opmerkingen over artikel 26 van het ontwerp tot wijziging van artikel 730 van het Gerechtelijk Wetboek.

² *Vanaf 1 juni tot 30 september van elk kalenderjaar lijst de griffier de zaken op waarvoor sinds vierentwintig maanden geen zitting werd vastgesteld. De griffie brengt de bij die zaken betrokken partijen ter kennis dat, in afwezigheid van een aanvraag tot handhaving, hun zaak ambtshalve zal worden weggelaten van de algemene rol. Deze kennisgeving geschiedt op 30 september van dat kalenderjaar, of op de hierop volgende werkdag, door elektronische openbare bekendmaking overeenkomstig de door de Koning bepaalde nadere regels, en per aangetekende zending met ontvangstbewijs aan de partijen die niet door een advocaat worden vertegenwoordigd of bijgestaan. Deze kennisgeving bevat de tekst van deze paragraaf en bepaalt dat, indien er elementen zijn opgedoken in het dossier tussen het tijdstip van de controle door de griffier en de kennisgeving, die kennisgeving als niet bestaande wordt beschouwd.*

De partijen beschikken over een termijn van twee maanden, te rekenen vanaf de kennisgeving, om een aanvraag tot handhaving van de zaak op de algemene rol neer te leggen bij de griffie.

kennisgeving destijds automatisch zou gebeuren, maar het systeem was niet gebruiksklaar (en was nog steeds niet actief toen het wetsvoorstel dat de wet van 27 maart 2024 werd, werd ingediend). Naar eigen zeggen wilde de wetgever werken aan een herformulering die meer in overeenstemming zou zijn met "*de huidige stand van zaken*"³. Het is de bedoeling om deze mededeling te vervangen door een bekendmaking (gekoppeld aan een aangetekende zending voor de partijen die niet door een advocaat worden vertegenwoordigd of bijgestaan).

4. Artikel 1 van het ontwerp bepaalt dat de openbare bekendmaking plaatsvindt op de website van de hoven en rechtbanken.
5. Artikel 2, § 2, van het ontwerp geeft een opsomming van de gegevens die in de lijst zijn opgenomen. De identificatiegegevens van de partijen worden niet op deze lijst vermeld. In voorkomend geval worden de voor- en achternaam van de advocaat op de lijst vermeld. Artikel 2, § 3, voorziet in bekendmaking in een downloadbaar formaat. Tot slot bepaalt artikel 2, § 4, dat de lijst twee maanden openbaar is te rekenen vanaf de dag van haar bekendmaking, en kan worden geraadpleegd op basis van de in § 2 genoemde categorieën van gegevens.

II. ONDERZOEK VAN HET ONTWERP

6. Eerst en vooral stelt de Autoriteit vast dat, wegens het niet bekendmaken - bevestigd door de afgevaardigde ambtenaar - van de identificatiegegevens van de partijen (alleen de identificatiegegevens van de advocaten worden vermeld), de **inmenging** van de door het ontwerp beoogde verwerkingen in de rechten en vrijheden van de betrokkenen bijzonder **laag** is.
7. De Autoriteit merkt echter op dat de noodzaak en evenredigheid van de keuze om gebruik te maken van een **bekendmaking** van de lijst van zaken waarin een partij is vertegenwoordigd (in plaats van bijvoorbeeld op een intranet dat toegankelijk is voor advocaten en vertegenwoordigers (en zelfs advocaten, andere vertegenwoordigers EN partijen die kennis zouden kunnen nemen van de toegangsgegevens zodra zij partij worden bij de zaak)), niet wordt gerechtvaardigd in het verslag aan de Koning.
8. Ondervraagd in dit verband verklaarde de afgevaardigde ambtenaar:
  - *dat er geen intranet bestaat dat alleen toegankelijk is voor advocaten; Bovendien zou bekendmaking van de lijst op een intranet dat toegankelijk is voor advocaten,*

---

³ Zie Parl. St. Kamer, 55-3728/001, *op. cit.*, p. 76.

vertegenwoordigers van een vakbondsorganisatie uitsluiten, die de lijst ook mogen raadplegen en voor wie online bekendmaking ook eenvoudiger en doeltreffender is;

- *dat het idee is om een oude praktijk te digitaliseren, namelijk het op de deur van de rechtszaal ophangen van de lijst van zaken die worden weggelaten; De lijst was dus al openbaar en toegankelijk voor iedereen, zelfs voor personen die niet rechtstreeks bij de lijst betrokken waren;*
- *dat in het tijdperk van de gedigitaliseerde rechtspraak de bekendmaking op een webpagina eenvoudiger en doeltreffender is ; en*
- *dat sommige rechtbanken hun lijsten al online bekendmaken, zonder enig kader of uniforme regels; Het nieuwe artikel 730 standaardiseert dus deze praktijk.*

9. Zoals hierboven aangegeven, **heeft de Autoriteit**, gezien de geringe inmenging, **geen bezwaar tegen het principe van een openbare bekendmaking**, maar zij is van mening dat de rechtvaardiging door de afgevaardigde ambtenaar niet van dien aard is dat de noodzaak⁴ en de evenredigheid⁵ van de maatregel wordt aangetoond. De Autoriteit verzoekt de aanvrager dus enkel om in het verslag aan de Koning te **rechtvaardigen** waarom de voorkeur wordt gegeven aan bekendmaking **op een website** in plaats van bijvoorbeeld op een intranet dat toegankelijk is voor advocaten en vertegenwoordigers (en zelfs advocaten, andere vertegenwoordigers EN partijen die kennis zouden kunnen nemen van de toeganggegevens zodra zij partij worden bij de zaak). Met dien verstande dat een dergelijke keuze niet geldig kan worden gerechtvaardigd door:

- de wens om de wetgeving aan te passen aan een reeds bestaande IT-oplossing in plaats van een IT-oplossing aan te passen aan de normen ter bescherming van de fundamentele vrijheden; noch door
- een mogelijk effect op de begroting⁶.

10. Wat betreft de problematiek van de **digitale kloof** bij de uitvoering van de maatregel door de verwerkingsverantwoordelijke⁷, en meer specifiek in het geval van partijen wier advocaten minder

---

⁴ https://www.edps.europa.eu/sites/default/files/publication/17-06-01_necessity_toolkit_final_en.pdf.

⁵ https://www.edps.europa.eu/sites/default/files/publication/19-12-19_edps_proportionality_guidelines2_en.pdf.

⁶ Het Hof van Justitie oordeelt inderdaad als volgt: "Benadrukt dient evenwel te worden dat de omstandigheid dat aan overheidsinstanties te weinig middelen worden toegekend, in geen geval een legitieme reden kan vormen die vermag te rechtvaardigen dat inbreuk wordt gemaakt op de door het Handvest gewaarborgde grondrechten." (HvJ-EU, 1 augustus 2022, C 184/20, OT tegen Vyriausioji tarnybinės etikos komisija, , § 89.

⁷ Zie in dit verband arrest nr. 106/2004 van het Arbitragehof, dat nog steeds relevant is, en advies nr. 168/2023 van de Autoriteit van 18 december 2023 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/advies-nr.-168-2023.pdf>),

punten 26 en volgende; nr. 93/2023 van 17 mei 2023

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/advies-nr.-93-2023.pdf>), punten 20 en volgende en nr. 169/2022 van 19 juli 2022

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/advies-nr.-169-2022.pdf>), punten 21 en volgende.

toegewijd zijn, bijvoorbeeld na de intrekking van hun mandaat in de loop van de procedure, verklaarde de afgevaardigde ambtenaar dat, ook al *"is het helaas moeilijk te voorzien dat de advocaat zijn werk niet goed doet"*, met de problematiek zoveel mogelijk rekening is gehouden⁸. De Autoriteit verzoekt de aanvrager zijn toelichting op dit punt op te nemen in het verslag aan de Koning.

11. Wat betreft het **gebruik van een "downloadbare" lijst** in plaats van een eenvoudige raadpleging, gaf de afgevaardigde aan dat *"als de bezorgdheid is dat het downloadbaar maken van de lijst het mogelijk zal maken om gegevens permanent te bewaren of verdere verwerking te vergemakkelijken, dan is het helaas met een eenvoudige bekendmaking al mogelijk de gegevens van de webpagina af te drukken/te kopiëren, en dit kan niet onmogelijk worden gemaakt. De gegevens vormen één grote lijst. Met de gegevens in het KB is het onmogelijk om vergelijkingen met andere lijsten te maken om partijen te identificeren."* Zonder dit als onevenredig te beschouwen, wijst de Autoriteit erop dat, in tegenstelling tot wat de afgevaardigde ambtenaar aangeeft, **de bekendmaking van rolnummers niet betekent dat vergelijkingen met andere lijsten als "onmogelijk" kunnen worden beschouwd.**

12. Met betrekking tot de **termijn voor de publicatie** vestigt de Autoriteit de aandacht van de aanvrager op het feit dat, zoals in het voorbeeld van de **downloadbare lijst** waarvan hierboven sprake, aangezien het een elektronische openbare bekendmaking is, het vaststellen van een termijn voor de publicatie een theoretisch concept wordt. De verspreiding van dergelijke documenten kan niet worden gestopt zodra ze zijn gepubliceerd. Bijgevolg is de inmenging, hoewel deze nog steeds gering is, niet minder belangrijk dan toen de lijst op de deuren van de rechtszalen hing.

13. De Autoriteit acht het daarom passend om in het verslag aan de Koning te verduidelijken hoe met deze kwestie rekening is gehouden en, in het bijzonder, welke maatregelen zullen worden genomen om "bulkdownloading" technisch ingewikkelder te maken (met dien verstande dat de publicatie van een downloadbare lijst "bulkdownloading" niet kan verhinderen, in tegenstelling tot een individuele publicatie).

OM DEZE REDENEN,

---

⁸ Dit was ook het geval in het oude systeem, toen de lijst in de rechtszaal werd bekendgemaakt: en wat met minder toegewijde advocaten? Bij verandering van advocaat moet de griffie van de rechtbank overigens op de hoogte worden gesteld (art. 729/1 van het Gerechtelijk Wetboek). De griffie zou dus actuele gegevens moeten hebben. In elk geval mag de rol van de advocaat, die de echte tussenpersoon is tussen de partij en de rechtbank, niet worden onderschat. Het is zijn rol om de partij raad te geven en de nodige uitleg te verstrekken. Het is dan ook volkomen logisch dat zij er in overleg met hun cliënten voor zorgen dat de zaken waarbij zij betrokken zijn, vooruitgaan of juist worden stopgezet. Dit artikel is bedoeld om te informeren dat als er geen beweging in het dossier zit, de zaak wordt weggelaten. Het is niet een kwestie van informeren dat de weglating heeft plaatsgevonden. De partijen worden uiteraard op de hoogte gebracht wanneer dit het geval is. Artikel 730 bepaalt ook dat elke zaak die van de algemene rol is weggelaten kan weer ingeschreven worden op aanvraag van de meest gereede partij en dat weglating van de rol noch het recht noch het geding doet vervallen. Dit is dus geen radicale of definitieve maatregel...

de Autoriteit

is van mening dat:

- de noodzaak en evenredigheid van de bekendmaking op een website moet worden aangetoond in het verslag aan de Koning (punt 9);
- de manier waarop rekening is gehouden met de digitale kloof moet worden vermeld in het verslag aan de koning (punt 10);
- in het verslag aan de Koning worden moet worden verduidelijkt hoe het toegenomen risico dat inherent is aan de bekendmaking van een downloadbare lijst op een website in aanmerking is genomen (punten 11 tot en met 13).

Voor de Autorisatie- en Adviesdienst,
(get.) Cédrine Morlière, Directeur